

Aktuální informace k vývoji rezistence pandemic H1N1 2009 na antivirové preparáty druhé generace – oseltamivir a zanamivir

Update on the development of resistance of pandemic influenza H1N1 2009 virus to the second-generation antivirals oseltamivir and zanamivir

Martina Havlíčková

Podle zpráv WHO byl první rezistentní pandemický kmen zachycen v červnu 2009, tedy nedlouho poté, co se pandemická chřipka začal šířit. Ke 3. 2. 2010 bylo celkem diagnostikováno 225 případů izolátů nesoucích mutaci H275Y, tedy rezistenci k oseltamiviru, ale se zachovanou citlivostí na zanamivir. Z tohoto počtu byla u 142 pacientů k dispozici podrobná dokumentace, ze které vyplynulo: v 56 případech (40 %) se jednalo o izoláty od osob s různou mírou imunoprese, dalších 54 (38 %) pacientů podstoupilo specifickou terapii chřipky, v 16 případech (11 %) se jednalo o osoby, u nichž byla indikována chemoprophylaxe a u dalších 16 pacientů (opět 11 %) byla anamnéza a předchorebí bez významnějších údajů a vazeb na antivirovou terapii.

Rezistentní kmeny byly zachyceny ve 20 zemích celkem ve 4 regionech WHO a úhrnně bylo vyšetřeno více než 20 000 izolovaných kmenů nejméně z 86 zemí světa.

V červnu 2009 byl zachycen cluster 7 případů oseltamivir rezistentních kmenů u studentů, kteří společně cestovali vlakem s Ho Či Mínova města do Hanoje. U všech z nich byly rezistentní kmeny prokázány ještě před započítáním léčby a je tedy pravděpodobné, že se „index case“ – jeden ze studentů – nakazil z blíže nespecifikovatelného zdroje a postupně byl nakazen celý podchycený cluster. Tato epizoda představuje jednu ze tří celkem evidovaných a dokazuje schopnost relativně snadného šíření kmene pandemic H1N1 2009, který je nositelem mutace před-

znamenávající rezistenci na oseltamivir. Ovšem v naprosté většině představuje uvedených 225 záchytů ojedinělé případy, mezi nimiž není žádná epidemiologická vazba a významnější šíření virů s touto mutací nebylo nikde ve světě zjištěno.

V srpnu 2009 WHO publikovalo pravidla správného použití antivirové terapie, která byla v únoru tohoto roku revidována. Text je dostupný na stránkách WHO: (www.who.int).

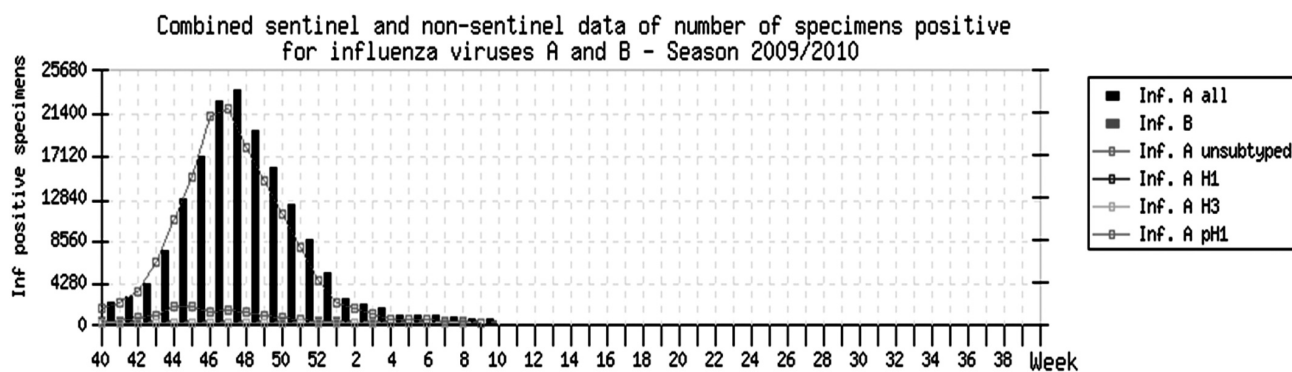
Všechny případy záchytu rezistentních kmenů musí být pečlivě dovyšetřeny a v mezích možností posouzeny všechny okolnosti a epidem. vazby. Pokud to situace umožňuje, je lépe u imunosuprimovaných pacientů (kritéria ovšem nejsou nijak specifikována) použít k léčbě, je-li indikována, zanamivir, aby se předešlo rozvoji rezistence u těchto rizikových pacientů.

Aktuální epidemiologická situace v Evropě

Celkově je nemocnost v Evropě nízká, evidentně jsem za první vlnou a je otázkou, kdy a v jakém přijde vlna druhá. V tuto chvíli nejsou žádné indicie, které by nástupu další vlny nasvědčovaly. Nicméně, pandemický virus stále cirkuluje a je převažujícím původcem ILI ve většině evropských států.

Vývoj virologické surveillance chřipky v Evropě znázorňuje graf.

INCIDENCE CHŘIPKY V EVROPĚ BĚHEM SEZÓNY 2009/2010 – VÝSLEDKY VIROLOGICKÉ SURVEILLANCE

Compiled at 12:20 on Mar 12 2010

Source: The WHO European Influenza Network (EuroFlu.org)

*MUDr. Martina Havlíčková, CSc.
vedoucí NRL pro chřipku SZÚ
nfluc@szu.cz*